

ZET ÉÉN STAP VOORUIT

Thema's	Ongelijke behandeling, discriminatie, Kinderrechten algemeen
Moeilijkheidsgraad	Makkelijk
Leeftijd	14 tot 18 jaar
Groepsgrootte	10 tot 30 deelnemers
Soort activiteit	Laagdrempelig inleefspel
Samenvatting	In deze oefening ontdekken de deelnemers wat het betekent om in hun samenleving iemand anders te zijn. Volgende onderwerpen komen ter sprake: overzichtuitsluiting en discriminatie begint vaak bij sociale ongelijkheid; de mogelijkheden en grenzen van empathie.
Doelstellingen	Aanmoedigen van een empathische houding tegenover mensen die anders zijn. Bewust worden van de ongelijke verdeling van mogelijkheden in deze samenleving. Inzicht brengen in wat de gevolgen zijn voor een persoon van het behoren tot een bepaalde sociale of culturele minderheid
Vorbereiding	Lees eerst aandachtig de instructies. Bekijk de lijst met "situaties en gebeurtenissen" en pas ze aan aan de groep waarmee je zal werken. Maak de rolfiles, één per deelnemer. Kopieer hiervoor het (aangepaste) blad, knip de strookjes uit en plooi ze dubbel.
Materiaal	Rolfiches (bijlage 1) Een grote ruimte (een grote kamer, een gang of buiten) Een cd-speler met zachte en rustgevende muziek Lijst met situaties en gebeurtenissen (bijlage 2)

Instructies

1. Zet zachte achtergrondmuziek op, zodat er rust komt in de ruimte. Je kan ook gewoon aan de deelnemers vragen om stil te zijn.
2. Deel de rolfiles willekeurig uit zodat iedere deelnemer één fiche heeft. Vraag dat ieder dit voor zich houdt en niet aan de anderen toont.
3. Nodig nu iedereen uit om te gaan zitten, liefst op de grond, en om zijn rol te lezen.
4. Het is nu de bedoeling dat iedereen zich inleeft in zijn rol. Ter ondersteuning kan je enkele van onderstaande vragen voorlezen. Laat voldoende pauze na elke vraag zodat de deelnemers kunnen nadenken en zich een duidelijker beeld kunnen vormen van hun personage.
 - ✓ Hoe was jouw kindertijd? Hoe zag het huis eruit waarin je opgroeide? Welke spelletjes speelde je? Wat voor werk deden je ouders?
 - ✓ Waaruit bestaat jouw dagelijkse leven nu? Waar, wanneer en hoe ga je met mensen om? Wat doe je 's morgens, 's namiddags en 's avonds?

- ✓ Hoe kan je jouw levensstijl omschrijven? Waar leef je? Hoeveel geld verdien je per maand? Waarmee vul je je vrije tijd? Wat doe je als het vakantie is?
 - ✓ Wat vind je spannend en wat schrikt je af?
5. Vraag de deelnemers om op te staan en zich in absolute stilte op één lijn op te stellen.
 6. Vertel de deelnemers dat je een aantal situaties of gebeurtenissen gaat voorlezen. Telkens wanneer zij in hun rol “ja” kunnen antwoorden op de stelling, moeten ze een stap voorwaarts zetten. Is het antwoord “neen”, dan blijven ze gewoon staan.
 7. Lees de situaties één voor één voor. Geef de deelnemers voldoende tijd om na de stelling al dan niet een stap voorwaarts te doen. Kijk ook goed naar de posities die ze ten opzichte van elkaar innemen.
 8. Op het einde vraag je of iedereen zijn slotpositie goed wil bekijken en onthouden. Geef dan de groep enkele minuten om uit hun rol te stappen, waarna je kan overgaan tot de evaluatie in groep.

Nabespreking en evaluatie

Vraag eerst aan de deelnemers hoe de activiteit verlopen is en hoe ze het vonden. Praat dan verder over de onderwerpen die ter sprake kwamen en over wat ze leerden van de oefening.

1. Hoe voelde het om een stap voorwaarts te zetten, of om dit juist niet te doen?
2. Voor diegenen die vaak een stap vooruit zetten, wanneer begonnen ze te beseffen dat de anderen niet zo snel volgden. Wanneer gebeurde dat?
3. Had iemand tijdens de oefening het gevoel dat zijn of haar fundamentele mensenrechten niet gerespecteerd werden?
4. Kan men raden welke de rol van de anderen was? (Laat iedereen vertellen wat zijn of haar rol was).
5. Was het eerder moeilijk of gemakkelijk om de verschillende rollen te spelen? Hoe stelden zij zich de persoon voor die ze speelden?
6. Weerspiegelt deze oefening op de één of andere manier de samenleving? Hoe?
7. Bekijk nu één voor één de rollen en stel je de vraag welke mensenrechten op het spel staan. Was het voor sommigen zo dat hen bepaalde mensenrechten ontzegd werden?
8. Wat zijn de eerste stappen die kunnen genomen worden om de ongelijkheden in onze samenleving aan te pakken?

Bijlagen

Rolfiches

Je bent een werkloze, alleenstaande moeder.	Je bent de voorzitter van een politieke jongerenorganisatie (de partij waartoe deze organisatie behoort is op dit moment aan de macht)
Je bent de dochter van de manager van het plaatselijk bankkantoor. Je studeert economie aan de universiteit.	Je bent de zoon van een Chinese immigrant die een succesvol fast-food-restaurant uitbaat.
Je bent een Arabisch, islamitisch meisje dat nog bij haar diep gelovige ouders woont.	Je bent de dochter van de Amerikaanse ambassadeur in het land waar je woont.
Je bent eigenaar van een succesvol bedrijf dat zich bezig houdt met import en export.	Je bent een soldaat in het leger, die zijn verplichte militaire dienst vervult.
Je bent op pensioen en hebt altijd gewerkt in een schoenmakerij.	Je bent een lichamelijk gehandicapte jonge man, die zich enkel kan verplaatsen met behulp van een rolstoel.
Je bent de vriendin van een jonge kunstenaar die verslaafd is aan heroïne.	Je bent 17 jaar en een zigeunermeisje, dat de middelbare school niet heeft afgemaakt.
Je bent een 22-jarig lesbisch meisje.	Je bent een prostituee van middelbare leeftijd die HIV-positief is.
Je bent een werkloze leraar en in een land waarvan je de officiële taal niet vloeiend spreekt.	Je bent een fotomodel van Afrikaanse roots.
Je bent een 24-jarige vluchteling van Afghanistan.	Je bent een dakloze jonge man van 27 jaar.
Je bent een illegale immigrant afkomstig uit Mali.	Je bent de 19-jarige zoon van een landbouwer, wonende in een bergdorpje.

Bijlage 2 Situaties en gebeurtenissen

Lees de onderstaande situaties luidop voor. Geef de deelnemers voldoende tijd om na elke situatie eventueel een stap vooruit te doen én om te kijken naar hoever de anderen van positie veranderden.

- Je hebt nooit veel moeilijkheden gekend op financieel vlak.
- Je hebt een deftig huis met telefoonlijn en televisie.
- Je hebt het gevoel dat jouw taal, je godsdienst en je cultuur aanvaard worden in de samenleving waarin je leeft.
- Je voelt dat jouw mening over politieke en sociale kwesties van belang is en dat er naar geluisterd wordt.
- Andere mensen vragen je over tal van dingen raad.
- Je bent niet bang dat de politie je zou doen stoppen.
- Je weet waar je terecht kunt als je raad of hulp nodig hebt.
- Je hebt je nooit uitgesloten gevoeld omwille van je afkomst.
- Je beschikt naar behoeften over adequate sociale en medische diensten.
- Je kan minstens 1 keer per jaar op vakantie gaan
- Je kan vrienden uitnodigen om bij je thuis te komen eten.
- Je leidt een boeiend leven en je ziet je toekomst positief in.
- Je hebt het gevoel dat je in studiekeuze en beroep je eigen keuze kunt maken.
- Je bent niet bang om lastig gevallen of aangevallen te worden op straat, of in de media.
- Je mag zowel bij nationale als lokale verkiezingen gaan stemmen.
- Je kan de belangrijkste religieuze feestdagen vieren met je familie en vrienden.
- Je kan deelnemen aan een internationaal seminarie in het buitenland.
- Je kan minstens één keer per week naar de film of het theater gaan.
- Je bent niet bang voor de toekomst van je kinderen.
- Je kan minstens om de drie maanden nieuwe kleren kopen.
- Je kan verliefd worden op wie je zelf wil.
- Je weet dat jouw kwaliteiten in de samenleving waarvan je deel uitmaakt erkend en gerespecteerd worden.
- Je kan gebruik maken van de voordelen van het internet.

